

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. VII. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

co, quod DEUS non posset in iis circumstantiis ad instantiam talis creaturæ mirari operari. Probatur jam conclusio. Vera miracula, in iis circumstantiis edita, in quibus nemo posset agnoscere, vel suspicari, aliquem abuti virtute patrandi miracula, ad confirmationem falsitatis, prudentissimè judicarentur ab omnibus, esse signum, & sigillum auctoritatis Divinæ: adeoque DEO attribueretur doctrina, illis miraculis confirmata: sed DEUS non potest permittere, ut prudenter sibi possit attribui doctrina falsa; aliàs homines in errorem induceret: ergo. Confirm. Si rex sciret, quod minister ipsius falsum scripisset, & ipse tamen sigillum suum apprimeret, certè ab omnibus imputaretur regi illa falsitas, regio sigillo firmata: & omnes dicerentur ab eo decepti: ergo à pari, si DEUS falsitati jungeret vera miracula, quæ sunt quasi sigillum DEI, tribueretur falsitas DEO.

93. Alia quæstio est, an DEUS possit permittere talem abusum virtutis thavmurgæ, vel an ipse possit miracula facere in iis circumstantiis, in quibus quidem videri posset prima fronte confirmari falsum: interim tamen homines prudenter suspicari possent, DEUM iis miraculis non intendere confirmationem doctrinæ falsæ, sed aliquid aliud. Circa hanc quæstionem in primis teste Ripalda communiter ab omnibus dicitur, quod in hac providentia DEUS id nunquam faciat, aut permittat; nam SS. Patres, & Catholici, communiter negant, unquam ullum verum miraculum ab ullo impostore jam per tot sæcula esse patratum, vel deinceps patrandum: & præstigias Antichristi (quæ tamen maximam speciem verorum prodigiorum habebunt) jam Apostolus prædixit, fore mendaces. 2. ad Thess. 2. v. 9. de eo scribens: *Cujus est adventus secundum operationem satanae, in omni virtute, & signis, & prodigiis mendacibus.* Experientia etiam monstrat, hæcenus nulla unquam à falsariis edita fuisse vera miracula, ut ostendit Bozius, Valentia, Tannerus, & alii, ac jam primis temporibus Tertullianus.

Si autem ulterius quærat, an saltem in alia providentia DEUS posset, eum abusum sensibilem, seu suspicabilem permittere, respondent Suarez tom. 2. in 3. p. disp. 31. sec. 2. §. *Hæc argumenta. & seq.* Lugo de fide disp. 2. n. 24. Granadus, & alii, probabilius DEUM id posse; tunc enim, cum homines deprehendere, vel certè suspicari prudenter possent, quod DEUS aliam intentionem haberet, nec falsum confirmare vellet, non posset ei falsitas ulla imputari. Sicut, si aliunde constaret, vel saltem prudens suspicio foret, quod rex nollet aliquid confirmare, vel testificari, non obesset ejus veracitati, si minister perfidus ejus sigillo ad falsum confirmandum abuteretur.

ARTICULUS VII.

Solvuntur Objectiones.

94. Ob. 1. Miracula de se sunt indifferentia ad significandum hoc, vel illud: ergo non ex natura sua, sed ex libera DEI assumptione, sunt signa locutionis Divinæ: ergo, si DEUS nolit illa assumere pro signo suæ locutionis, sed tantum ea faciat juxta voluntatem hominis, volentis per ea confirmare errorem suum, non sequitur, DEUM loqui falsum. Confirm. Sigillum de se antecederet ad assumptionem regis est indifferens, ut significet locutionem regis, vel alterius inferioris: ergo pariter miracula sunt indifferentia. Resp. dist. ant. Miracula de se sunt indifferentia ad significandum hoc, vel illud determinatè à DEO dictum. em. ant. ad significandum hoc, vel illud indeterminatè à DEO dictum. neg. ant. & dist. 1. conf. miracula non sunt ex natura sua signa locutionis Divinæ determinatè. om. conf. non sunt signa alicujus locutionis Divinæ indeterminatè. neg. 1. & 2. conf.

Et si miraculum, e. g. resuscitatio mortui, sit indifferens ad significandam, vel confirmandam locutionem DEI, potius de mysterio Sanctissimæ Trinitatis, quàm de Virginitate perpetua B. Virginis: tamen, ut supra probavimus, semper significant aliquam saltem locutionem Divinam: igitur, cum DEUS miracula facit, semper censetur aliquid loqui: & consequenter, si falsitas confirmaretur, censetur DEUS loqui falsitatem. Imò etiam, in circumstantiis prudentis suspensionis, de opposita intentione DEI, tamen censetur DEUS aliquid per miracula velle testari, quanquam non eam falsitatem, cui favere ea miracula viderentur: sed aliquid aliud fortè incognitum.

Omisi autem, quod miracula non significant locutionem determinatam; nam possent esse miraculose illustrationes, quibus determinata aliqua DEI locutio confirmaretur. Ad confirm. conc. ant. de sigillo humano. neg. conf. nam miracula, cum superent vires totius naturæ creatæ, & DEUS sit principalis eorum causa, non sunt indifferentia, ad significandam locutionem Divinam, vel creatam: sed semper sunt determinata ad significandam saltem aliquam locutionem DEI, quamvis indeterminatè sumptam: quæ tamen indeterminatio aufertur per circumstantias, per quas miracula determinantur ad confirmandum id, quod tunc asseritur, & in ordine ad quod confirmandum tunc adhiberi miracula ab omnibus prudenter censentur; unde, si fierent ab eo, qui falsum docet, certè determinarentur, ut essent confirmatio falsitatis.

95. Ob. 2. Miracula sunt tantum testimonia physica veritatis, non moralia, hoc est, non significant mentem loquentis, sed tantum sunt aliqua argumenta veritatis, & testificantur de veritate, sicut effectus testificatur

ficatur de sua causa: ergo non significant locutionem DEI moraliter. Hæc Ripalda aliquanto obscurius. Resp. Si miracula physice testarentur veritatem, sicut effectus testatur suam causam, deberent miracula habere physicam connexionem cum veritate: at non video, unde sit physica hæc connexio. Rursus, si miracula physice conducerentur cum veritate, deberet DEUS, in casu propositæ falsitatis, novo miraculo eam connexionem impedire, ut miracula possent fieri in circumstantiis falsitatis, in quibus non possent, esse physice connexa cum veritate: at quomodo hæc impeditio, vel hoc miraculum, connexionem cum veritate impediens, DEUM deceret? Dein, quidquid hic sit, an miracula sint physice, vel moraliter, formalis locutio DEI, an non, saltem ex Scripturis, Patribus, & sensu communi, sufficienter probavimus, quod miracula sint, moraliter saltem, confirmatio testimonii Divini, & consequenter DEUS censetur per ea confirmare aliquam suam locutionem: adeoque, si confirmaret locutionem falsam, censetur illa falsitas DEO attribuenda. Unde omisso antecedente neg. confeg.

96. Ob. 3. Si miracula sunt locutio DEI, tunc erunt objectum formale fidei: sed hoc dici non potest: ergo. prob. mi. miracula sunt evidentiæ: sed motivum fidei non potest esse evidens; aliâs fides non esset obscura: ergo. Resp. Nunquam dixi, miracula esse formalem locutionem DEI: sed tantum dixi, illa esse aliquam confirmationem locutionis Divinæ: & ad summum admisi, miracula esse virtutem locutionem DEI, quod non statim sufficit ad motivum fidei; nam ad hoc requiritur testimonium DEI formale; unde potius dicendum, quod miracula sint confirmationes testimonii Divini, & applicatio ejusdem ad nostrum intellectum.

Qui enim videt e. g. fieri miraculum, dum mysterium fidei e. g. resurrectio Christi prædicatur, illi applicatur utique testimonium Divinum de resurrectione, quatenus talis cogitat, id debere esse à DEO revelatum, pro cuius veritate confirmanda miraculum fit. In forma dist. ma. si miracula sunt locutio aliqua DEI formalis, sunt objectum fidei. conc. ma. si sunt locutio tantum virtualis. neg. ma. & om. mi. neg. conf. ad prob. om. totum; quia nil probat contra nos, quamvis ma. & mi. sint omnino dubia: & minorem, quidem negabimus infra *an. 459.* quando agemus de evidentiâ in attestante.

Major etiam, saltem universaliter sumpta, est falsa; nam sæpe miracula sunt auditu percepta, & non visa ab iis, quibus mysterium aliquod fidei credendum proponitur. Sæpe etiam non est evidens, an miracula non sint tantum ficta. Sæpe non est evidens, aut clarum, quid DEUS per ea velit testari, aut ad quem finem illa faciat. Et ex hoc capite potuit dæmon carere notitia evidenti de mysterio incarnationis; quia DEUS potuit eum impedire, ne evidenter agnosceret

connexionem miraculorum cum revelatione, vel locutione Divina de incarnatione: vel etiam, ne cognosceret ipsam revelationem de hoc mysterio. Dixi carere *notitia evidenti*; nam moralem aliquam certitudinem de eo mysterio, post tot patrata miracula, dæmoni multi authores concedunt.

Dices. Miracula sunt saltem constitutiva locutionis Divinæ ut confirmata: sed locutio Divina ita confirmata est motivum fidei: ergo etiam miracula sunt motivum fidei. Resp. dist. mi. locutio confirmata est motivum fidei quidditative sumpta. neg. mi. denominative sumpta. conc. mi. & neg. conf. Sensus distinctionis facile patet *ex n. 13.* sic etiam cognitio est pars locutionis Divinæ cognita, & locutio DEI cognita est objectum fidei (si enim non cognosceretur, non crederetur) non tamen propterea cognitio est objectum formale fidei, sed tantum applicatio.

97. Ob. 4. Qui habet donum prophetiæ, vel gratiam sanctorum &c. liber est, dum iis donis utitur, ad prædicandum verum, vel falsum: ergo potest etiam falsitatem confirmare miraculo. prob. ant. si non foret liber ad prædicandum falsum, prædicatio ejus non esset meritoria: sed est meritoria: ergo. Resp. neg. ant. licet enim talis, ante usum illius doni, vel etiam post illum, quando miraculum non censetur amplius confirmare dicta sequentia, ad utrumque esset liber; non tamen foret liber in ipso usu, saltem in hac providentia: imò nec in alia extra casum prudentis suspicionis de alia intentione DEI, de quo *supra n. 93.* ad prob. neg. ma. sufficit enim ad meritum libertas contradictionis, hoc est, talis, ut quis possit omittere omnem prædicationem; aliâs, cum Christus falsi nihil docere potuerit, sine merito prædicasset.

98. Ob. 5. Si DEUS revelaret Petro, cras facturum se miraculum, posset Petrus abuti eâ notitiâ, & dicere, miraculum faciendum esse in confirmationem falsitatis à se dictæ: quo casu audientes existimarent, falsitatem Petri confirmatam fuisse miraculo: & nullam haberent prudentem suspicionem de opposito: ergo. Confirm. Dum Christus resuscitavit Lazarum, potuisset aliquis impostor in confirmationem suæ falsæ doctrinæ petere etiam à DEO resurrectionem Lazari: cumque ista postea contingerit, potuisset suam falsitatem eo miraculo confirmare: ergo. Resp. dist. ant. posset Petrus tali notitiâ abuti potentia antecedente. om. ant. potentia consequente. neg. ant. & conf.

Si DEUS revelat miraculum futurum, jam præscit, non futurum ejus abusum insensibilem; aliâs non posset id revelare; quia non posset miraculum facere: stante autem ea scientia infallibili DEI, seu in sensu composito illius, non potest Petrus eo miraculo abuti. Omisi, quod Petrus potentia antecedente posset abuti notitiâ de futuro cras miraculo; nam, cum decretum, vel potius necessitas in DEO, non faciendi miraculum, in circumstantiis abusus insensibilis,

non pendeat à libertate Petri, & sit impedimentum inauferibile à Petro, non video, quomodo in nostris principiis habeat Petrus veram libertatem, etiam antecedentem abutendi eà notitiâ. Fortè dicent, habere eum potestatem antecedentem impediendi hanc ipsam revelationem: verum responsio hæc multas habet difficultates; hinc eam, nec defendere, nec impugnare volui, & ideo ant. omisi. Ad confirm. dist. ant. potuisset aliquis impostor petere resurrectionem Lazari, casu quo ejus impostura fuisset sensibilis. om. ant. casu quo non fuisset sensibilis. neg. ant. & conf. si enim DEUS voluisset permittere illas preces ad falsitatem tendentes, debuisset, ne ipsi tribueretur falsitas, imposturam illam reddere sensibilem.

99. Ob. 6. Potest DEUS cum homine concurrere concursu naturali ad peccatum, quin sit auctor peccati: ergo etiam potest concursu supernaturali concurrere ad confirmationem falsi, quin sit auctor falsitatis. Resp. neg. conf. Concurfus supernaturalis est concurfus extraordinarius, & DEUS est causa per se, & principalis illius; unde specialiter DEO tribuitur: & præsertim concurfus ad miracula tribuitur DEO, ut sigillum suum adhibenti, & confirmanti rem miraculo testificatam, saltem, nisi abusus sensibilis sit: non ita se habet concurfus tantum naturalis, quo DEUS ex determinatione causæ secundæ concurrat, & de quo aliunde jam notissimum est, quod illo creatura sapissimè abutatur, quodque non possit omnis actio creaturæ imputari DEO, tanquam principali agenti, & causæ per se: & hinc etiam hic abusus concursus naturalis minimè insensibilis est.

100. Ob. 7. Gentiles, & hæretici, patrârunt miracula: ergo DEUS concurrat cum ipsis; aliàs non potuissent ea patrare: sed isti confirmârunt falsitatem: ergo, ant. prob. ex historiis. Sic Tacitus l. 4. *historiarum sub finem* narrat, ad Vespasianum Imperatorem gentilem, venisse monitu Serapidis, Ægyptiorum Idoli, aliquem cæcum, cui visum reddiderit, dum oculos sputo liniverit: alium venisse manu ægrum, quem calcando sanaverit. Resp. dist. ant. Gentiles, & hæretici, patrârunt vera miracula. neg. ant. apparentia tantum, & ficta. conc. ant. & neg. conf. Dæmon, & magi, faciunt sæpe aliqua, quæ videntur miracula: at non sunt, nec DEUS ullo modo est auctor principalis eorum. Sicut, si quis falsarius falsum sigillum, etsi aliquo modo simile vero, adhibeat, & falsum confirmet, non potest regi attribui falsitas illa. Et talia quoque, id est, apparentia tantum, & ficta, fuere illa Vespasiani miracula.

Porro vera miracula discernuntur à falsis, tum materiâ, tum formâ. Materiâ falsâ sunt, quæ tantum apparenter talia sunt, nec verè facta, nec constantia. Sic aliquando videntur aliqui sanati, quatenus dæmon per aliquot horas dolorem prohibet, qui mox reuertitur. Sic sæpe, quanquam non semper, sagæ luduntur, dum domi jacent, & putant,

se, nescio quo, avehi: vel putant, se vesci cibis optimis, dum pascuntur morticinis: vel habere pecunias, dum tenent lutum. Formâ falsâ sunt miracula, quæ non superant vires totius naturæ; nam supernaturalitas entis stat in hoc, quod ipsum superet vires totius naturæ. Sic dæmon potest multos tollere morbos melius, quam medici; quia non sunt naturaliter incurabiles. Et tales fuere cæcitas illa, & languor manuum, quæ Vespasianus fertur curasse; sic enim habet Tacitus ipse loc. cit. *Medici varie differere: huic non exesam vim luminis, & redituram, si pellerentur obstantia: illi elapsos in prævum artus, si salubris vis adhibeatur, posse integrari*: ergo nec gentiles, saltem certò, dicere audent, patratum fuisse tunc verum miraculum. Adde, quod teste Spondano *ad an. Christ. 71. n. 5.* Vespasiano tunc præfens, & amicissimus fuerit Apollonius Thyaneus, magorum celeberrimus, cuius operâ utique potuit dæmon moveri, ut eos sanaret.

101. Quodsi materia, vel forma miraculorum, dubiæ sint, ex aliis indiciis æstimari debent: atque imprimis ex fine; nam S. Augustinus. l. 10. de civit. c. 16. ait: *Quadam verò (id est dæmonum mira) etsi non nullis piorum factis videantur opere co-quari, finis ipse, quo discernuntur, incomparabiliter hac nostra ostendit excellere*. Hinc, si finis miraculi sit, ut confirmetur palpabilis falsitas, e. g. idololatria, quæ est contra lumen rationis, vel aliud quid contra claram Ecclesiæ decisionem, veris jam miraculis dudum confirmatissimam: vel, si tantum fiat, ad pascendam hominum curiositatem, opus vanum, atque inane, gestibus ridiculis, & nugatoriis observationibus, ac ceremoniis: vel, si tendat ad morum corruptelam &c. tunc, licet non statim capiamus, quomodo naturaliter id fieri potuerit, tamen sufficientissimum indicium est, verum miraculum non esse, sed esse opus dæmonis, naturalibus huius viribus, quæ longè humanis antecellunt, productum.

Quamvis autem per sceleratos DEUS vera miracula facere possit, & quandoque faciat, ad veritatis confirmationem (sicut probabile est, Judam etiam jam perversum, aliqua vera prodigia fecisse) tamen ea ordinariè, per impios facere non solet; unde, si auctor operis sit sceleratus, meritò opus erit suspectum: quæ suspicio valde crefcit, si auctor fugiat lucem, hoc est, si sua clanculum agat, nec admittat proborum, aut doctorum, præsentiam, & inspectionem. Addo tandem, aliquando legi, à gentilibus, vel hæreticis facta quædam mirabilia, verum non in confirmationem erroris, sed alicujus veritatis Catholica, vel in suæ innocentie testificationem: quo casu, etsi ea vera miracula fuisse permittamus, nihil contra nostram conclusionem probant, ut patet expendenti.

102. Ob. ultimò. Juxta multos potest DEUS tantam apparentiam credibilitatis permittere pro articulo falso, quantam pro vero: ergo etiam potest permittere

tanta

tanta miracula. Resp. dist. ant. Potest DEUS aliquam tantam apparentiam aliquando permittere, respectu alicujus tantum, vel tantum aliarum particularium personarum. conc. ant. potest universaliter tantam apparentiam permittere, aut respectu totius Ecclesiae. neg. ant. & conf. Prius multi admittunt; quia certe aliquibus, e. g. rusticis, potest aequè credibilis apparere articulus unus falsus, quam alter verus, si utrumque idem parochus eadem auctoritate, modo &c. proponat.

At, licet DEUS possit in aliquo casu aliquam talem apparentiam permittere, non potest permittere universaliter omnem, & respectu omnium; nam non potest permittere eam, quæ ex veris miraculis habetur: minus potest aliquam permittere respectu totius Ecclesiae; alias tota posset prudenter tali articulo falso, absque suspitione in contrarium proposito, assentiri: neque amplius esset columna & firmamentum veritatis. Dein nego suppositum, quod DEUS possit permittere miracula; nam, cum ipse moraliter, & physice ea, ut causâ principalis determinans, patret, non tantum ea permittit; permittere enim est ad summum agere ut causam determinatam ab alio, & ita, ut ipsi permittenti effectus non imputeretur.

QUESTIO II.

De Objecto Formali Fidei Increato.

ARTICULUS I.

Quodnam sit Objectum Formale Increatum Fidei Divinae.

103. **E**X hucusque dictis fides debet habere objectum formale, seu motivum: cumque sit virtus Theologica, debet ex *n. 5.* habere aliquid Divinum, seu increatum: & de hoc nunc agendum; an enim fides etiam habeat aliquid creatum, videbimus quæstione sequenti. Circa objectum increatum autem sunt plures auctorum, mutuo se impugnantium, opiniones, quas omnes fusiùs referre, nimis esset prolixum: neque est necessarium; cum sufficienter ex objectionum solutione innotescere possit mens adversariorum.

Prænotandum tamen est hic, triplicem communiter ab auctoribus distinguere veritatem; scilicet *veritatem in essendo*, in *cognoscendo*, in *dicendo*. Prima, seu *veritas in essendo*, seu, ut etiam dicitur, *transcendentalis*, nihil est aliud, quam prædicatum verum, & à Chimærico distinctum: & sic etiam cognitio falsa, vel locutio mendax, est vera; quia est ens verè possibile, vel existens. *Veritas in cognoscendo*, quæ sæpius vocatur *infallibilitas*, est virtus intellectus, seu sapientia summa, faciens infallibiliter cognoscere rem, ut est in se. Tandem *veritas in dicendo*, quæ dici etiam solet *veracitas*, est virtus voluntatis, qua quis dictum semper conformatur cum mente, seu cognitione, ita,

ut non loquatur aliquid contrarium illi, quod cognoscit. Hæ duæ veritates, seu sapientia, & veracitas, in DEO formaliter distinctæ sunt; quia in creaturis sunt realiter separabiles, & sæpe actu separatae, ut experientia evidentissimè demonstrat, in iis, qui res optimè cognitæ tamen per mendacium aliter, ac sibi cognitæ sunt, proponunt. Quæstio jam est, an aliqua, & quanam veritas Divina, sit objectum formale fidei Divinae.

104. Dico. Objectum formale Divinae fidei est complexum ex veritate Divina in cognoscendo, & dicendo. ita Suarez, Lugo, Gormaz de *virtut. Theol. n. 187.* & communis nostrorum, ac plurium aliorum, adeo, ut Esparza l. 6. de *virt. Theol. q. 15. n. 11.* dicat, sententiam hanc communi Theologorum consensui esse conformem. Hic noto, siquis diceret, objectum formale fidei etiam esse veritatem in essendo istorum duorum prædicatorum Divinorum, eum nihil dicturum contra nos; quia utique constituimus objectum formale fidei in prædicatis realiter, & verè Divinis, & non Chimæricis: si quis autem vellet dicere, quod sola veritas DEI in essendo, seu sola ratio entis à se, vel Deitatis, sit objectum formale fidei, esset nobis contrarius, ut ex objectionibus patebit.

Probatur jam conclusio. Objectum formale fidei est testimonium DEI, ut ex Scripturis, & Patribus, probatum à *n. 38.* & quidem est testimonium DEI infallibile; quia actus fidei debet esse certissimus, & firmissimus ex *n. 36.* imò motivum fidei non debet esse tantum infallibile quomodocunque, sed tali infallibilitate, quæ sola conveniat primæ, seu Divinae veritati, suum dictum infallibilizanti, ut dixi ex S. Thoma citato *n. 6.* & infertur etiam ex eo; quod virtus Theologica debeat habere objectum formale Divinum: atqui ad testimonium ita infallibile requiritur utraque veritas in cognoscendo, & loquendo: ergo. prob. min. siquis possit falli, etsi fideliter mentem suam explicet, non ideo ejus testimonium erit certum, & infallibile; quia, si non cognovit rem, ut in se est, saltem materialiter falsum dicet: ergo ad testimonium infallibile est necessaria veritas, seu infallibilitas in cognoscendo.

Sed veritas in cognoscendo sola non sufficit, ad reddendum testimonium infallibile; si enim is, qui rem infallibiliter, ut est in se, cognoscit, possit fallere loquendo, vel mentiri, iterum testimonium ejus non erit infallibile; quia poterit timeri, ne fuerit mentitus. Si autem nec falli, nec fallere possit, tunc evidenter testimonium ejus infallibile erit; unde rectè Cajetanus ait, stultum esse ulterius quærere, quare credas ei, qui nec falli, nec fallere potest. Sic etiam in ordine ad fidem humanam alteri habendam, eò magis ferimur, ad credendum alicui, quod magis illum sapientem, & veracem existimamus. Hinc, neque doctis mendacibus facillè credimus; quia nos fallere possunt; neque indoctis, etiam veracibus; quia falli ipsi, & consequenter etiam nos cum ipsis, falli possumus. Si tamen ii, qui aliquid